

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 10To/7/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8121011690
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Monok
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8121011690.2

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Monoka a sudcov JUDr. Evy Rešatkovej a JUDr. Petra Tobiaša na verejnom zasadnutí konanom dňa 15.06.2022, v trestnej veci proti obžalovanému J. P. pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1 Tr. zákona, o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. 1T/84/2021 zo dňa 23.12.2021 takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. poriadku z a m i e t a odvolanie obžalovaného J. P..

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom bol obžalovaný J. P. uznaný za vinného z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1 Tr. zákona na tom skutkovom základe, že

- dňa 06.06.2020 v čase približne o 18:12 hod. v meste Prešov, na štvorramennej križovatke účelových komunikácií, označených ako vedľajšie cesty, s cestou I. triedy (1/20) - ul. Prešovská, označenej ako hlavná cesta, viedol motorové vozidlo zn. Škoda Superb, ev. č. X. XXX R., po vedľajšej ceste v smere od nákupného centra ZOC KORAL k nákupnému centru ZOC MAX, pričom počas jazdy cez hlavnú cestu, ktorú v mieste križovatky tvorí celkom 8 jazdných pruhov, neposlúchol pokyn vyplývajúci zo zvislej dopravnej značky „P 1 - Daj prednosť v jazde!“ a počas jazdy rovno cez križovatku vošiel do pravého jazdného pruhu hlavnej cesty určeného pre smer jazdy Prešov - Ľubotice, po ktorej tým smerom jazdil motocykel zn. Honda Hornet, ev. č. L. XXX H., ktorý v tom čase viedol L. K., a ktorému nedal prednosť v jazde a došlo k ich vzájomnej zrážke, pričom po zrážke došlo k pádu motocyklistu na zem, následkom čoho utrpel L. K. stredne ťažké zranenie, a to zlomeninu priečného výbežku 7. krčného stavca vľavo, zlomeninu 4. driekového stavca a pomliaždenie a prekrvácanie pravého semenníka, ktoré vznikli v príčinnej súvislosti s predmetnou dopravnou nehodou s dobou liečenia od 3 do 4 mesiacov, čím obvinený ako vodič porušil ustanovenie § 20 ods. 1 zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Za to mu bol uložený podľa § 157 ods. 1 Tr. zákona a § 56 ods. 1, ods. 2 Tr. zákona s poukazom na § 38 ods. 3, § 36 písm. l) Tr. zákona peňažný trest vo výmere 500,- eur.

Podľa § 57 ods. 3 Tr. zákona pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, bol obžalovanému ustanovený náhradný trest odňatia slobody v trvaní 2 mesiacov.

Súčasne podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zákona mu bol uložený aj trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá všetkých druhov po dobu 12 mesiacov.

Podľa § 288 ods. 1 Tr. poriadku boli poškodení P. Z. poisťovňa, a. s., U. poisťovňa a L. K. s nárokom na náhradu škody odkázaní na civilný proces.

Proti tomuto rozsudku, proti jeho výroku o treste, v zákonom stanovenej lehote podal obžalovaný prostredníctvom svojho obhajcu odvolanie, ktoré následne aj bližšie písomne odôvodnil. V písomnom odôvodnení namietal, že uložený trest, s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu, považuje za neprimerane prísny. Doposiaľ nebol súdený za spáchanie akéhokoľvek trestného činu, o čom svedčí odpis registra trestov, ktorý je bez záznamov. Vodičské oprávnenie má od roku 2008 a počas tejto doby sa dopustil viacerých dopravných priestupkov, avšak tak, ako to konštatuje súd, len v jednom prípade išlo o závažné porušenie. Od dopravnej nehody, ktorej bol účastníkom sa poučil a pri vedení motorového vozidla dáva veľký pozor na to, aby sa nedopúšťal porušovania predpisov o cestnej premávke. Podľa neho účelom trestu zákazu činností je predovšetkým zabrániť opakovaniu trestného činu, a preto je jeho uloženie úplne odôvodnené vtedy, keď páchatel' vyvolá trestným činom v doprave pochybnosť o svojej spoľahlivosti alebo spôsobilosti viesť motorové vozidlo. Za závažný prejav vodičskej nedisciplinovanosti považuje najmä vedenie motorových vozidiel po požití alkoholu, pričom spoločenský záujem na ochrane ohrozených hodnôt vyžaduje, aby sa trest zákazu činností pravidelne ukladal aj vtedy, keď nevznikne škodlivý následok, t.j. v prípadoch trestného činu opilstva podľa § 201a Tr. zákona alebo všeobecného ohrozenia podľa § 180 Tr. zákona (R 1/1966). Od uvedenej dopravnej nehody už ubehlo viac ako 1 a pol roka (takmer 20 mesiacov). Je toho názoru, že počas tejto doby dostatočne preukázal (činmi, nielen slovami), že sa z neho stal opatrnejší vodič, ktorý dodržiava pravidlá cestnej premávky, keď počas tejto doby okrem jedného priestupku, ktorý nebol závažný, o čom svedčí spôsob jeho riešenia napomenutím, sa nedopustil žiadnych priestupkov. Nemali by preto existovať pochybnosti o jeho spoľahlivosti a spôsobilosti viesť motorové vozidlo. Vzhľadom na okolnosti prípadu je toho názoru, že v jeho prípade nie je dôvod na uloženie trestu zákazu činností viesť motorové vozidlá. Má zato, že uloženie tohto trestu by bolo na mieste v prípade, ak by po dopravnej nehode bolo zistené, že viedol motorové vozidlo pod vplyvom alkoholu, návykovej látky, prípadne bez vodičského oprávnenia a pod. To však nie je jeho prípad. Vodičské oprávnenie a možnosť viesť motorové vozidlo je nevyhnutné pri výkone jeho zamestnania. Pracuje ako projektový manager v spoločnosti T. L., s. r. o. a v rámci výkonu jeho pracovnej činnosti sa musí presúvať autom na rôzne miesta v rámci celého Slovenska a často aj okolitých krajín. Ročne najazdí približne 80 000 až 100 000 km. V prípade uloženia trestu zákazu činností na dobu 12 mesiacov reálne hrozí, že príde o zamestnanie a v tejto aktuálnej dobe skokového zvyšovania cien potravín, energií a takmer všetkého, stratí pravidelný finančný príjem, čo ho bezpochyby dostane do ťažkej životnej situácie. Tento predpoklad bol potvrdený na hlavnom pojednávaní dňa 23.12.2021 výsluchom svedka T. U., ktorý je zástupcom spoločnosti T. L., s.r.o., jeho zamestnávateľa, ktorý uviedol „... v prípade, že by p. P. o vodičský preukaz prišiel, museli by sme pracovný pomer ukončiť, čo by sme neboli radi, keďže sme s ním spokojní.“. V zmysle § 34 ods. 1 Tr. zákona účelom trestu je zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatel'om tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou. Je toho názoru, že jeho účasť na dopravnej nehode, následné trestné stíhanie, samotné odsúdenie a spôsob vedenia života po dopravnej nehode svedčia o tom, že účel trestu v časti zabezpečenia ochrany spoločnosti pred páchatel'om tým, že mu bude zabránené v páchaní ďalšej trestnej činnosti, výchova páchatel'a a vedenie riadneho života, už bol dosiahnutý. Odradenie iných od páchania trestnej činnosti a morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou bude podľa jeho názoru dosiahnuté uložením primeraného peňažného trestu. Pri hodnotení ďalších okolností prípadu považuje za dôležité poukázať aj na tú skutočnosť, že poškodený L. K., ako druhý účastník dopravnej nehody, v značnej miere prispel vlastným pričinením k vzniku dopravnej nehody, keď na úseku s najvyššou povolenou rýchlosťou 50 km/h, sa na začiatku reakcie pohyboval na motocykli rýchlosťou cca 68,3 km/h, čo vyplýva zo záverov znaleckého posudku č. 25/2020 (viď. odpoveď na 3. otázku), ktorý vypracoval znalec N.. T. P.. Poškodený mohol zabrániť nehode, ak by sa pohyboval rýchlosťou nižšou a to max. cca 57,12 km/h (viď. odpoveď na 4. otázku). Z vykonaného znaleckého dokazovania vyplýva, že poškodený L. K. je spoluvinníkom dopravnej nehody, lebo taktiež porušil pravidlá cestnej premávky tým, že prekročil najvyššiu povolenú rýchlosť v danom úseku o 18,3 km/h, čím sa pričínil k vzniku dopravnej nehody a teda aj k vzniku zranení, ktoré pri dopravnej nehode utrpel. Súd pri ukladaní trestu na túto skutočnosť vôbec neprihliadal. Nepovažuje za spravodlivé, že spoluvinník dopravnej nehody nebude nijako potrestaný ani morálne odsúdený, avšak jemu je uložený trest, ktorý okrem finančnej ujmy (peňažný trest) spôsobí to, že príde o zamestnanie (trest zákazu činnosti). Navrhol, aby odvolací súd po prejednaní odvolania zrušil výrok o treste z napadnutého rozsudku a následne sám vo veci rozhodol, a to tak, že mu uloží peňažný trest na spodnej hranici trestnej sadzby a neuloží mu trest zákazu činnosti. V prípade, že súd aj napriek uvedeným argumentom bude mať za to, že trest zákazu činnosti je potrebné v jeho prípade uložiť, navrhol pri ukladaní trestu aplikovať § 39 ods. 1, ods. 3 písm. f) Tr. zákona a uložiť mu trest zákazu činnosti na dobu 6 mesiacov.

Na základe podaného odvolania preskúmal krajský súd napadnutý rozsudok v intenciách ustanovenia § 317 ods. 1 Tr. poriadku, podľa ktorého ak odvolací súd nezamietne odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, pričom na chyby, ktoré neboli odvolaním vytykané prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. poriadku.

Po takomto prieskume odvolací súd zistil, že podané odvolanie nie je dôvodné.

V prvom rade je potrebné uviesť, že pred prvostupňovým súdom neboli vykonávané dôkazy súvisiace s výrokom o vine obžalovaného, pretože tento na hlavnom pojednávaní konanom na okresnom súde dňa 23.12.2021 po poučení urobil vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr. poriadku o tom, že je vinný zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe. Po tom, čo obžalovaný aj kladne odpovedal na otázky uvedené v ustanovení § 333 ods. 3 písm. c), d), f), g) a h) Tr. poriadku, okresný súd podľa § 257 ods. 7, 8 Tr. poriadku prijal vyhlásenie obžalovaného a vykonal len dôkazy súvisiace s výrokom o treste a o náhrade škody.

Pokiaľ ide o výrok o treste, v konaní pred súdom prvého stupňa boli dôkazy vykonané zákonným spôsobom a to v rozsahu nevyhnutnom na spravodlivé rozhodnutie. Súd vykonané dôkazy vyhodnotil spôsobom uvedeným v § 2 ods. 12 Tr. poriadku a takýmto postupom dospel k správny záverom. Zákonu zodpovedá aj odôvodnenie napadnutého rozsudku, v ktorom prvostupňový súd uviedol, ktoré konkrétne dôkazy vo veci vykonal, ktoré skutočnosti z nich vyplývali a na základe ktorých konkrétnych dôkazov dospel k svojim záverom. Podrobne a logicky tiež popísal akými úvahami sa správal pri hodnotení vykonaných dôkazov. V tomto smere sú dôvody napadnutého rozsudku podrobné a vecne správne, a preto na tieto krajský súd v podrobnostiach aj poukazuje.

Vychádzajúc z ust. § 34 ods. 1 Tr. zákona, účelom trestu je zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou.

Podľa § 34 ods. 3, 4 veta prvá Tr. zákona trest má postihovať iba páchatela tak, aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby. Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Na uvedené kritériá ukladania trestov súd prvého stupňa prihliadal.

Pokiaľ ide o spôsob spáchania činu a jeho následok, vzhľadom na odvolacie námietky obžalovaného týkajúce sa spoluzavinenia poškodeného L. K. odvolací súd zdôrazňuje, že ak dopravná nehoda spočíva v strete dvoch vozidiel na križovatke hlavnej cesty s vedľajšou cestou, je za takýto stret zásadne zodpovedný vodič, ktorý do križovatky vošiel z vedľajšej cesty, pretože jeho povinnosťou je dať prednosť v jazde vozidlám prichádzajúcim po hlavnej ceste. Samotná okolnosť, že vodič, ktorý má prednosť v jazde, ide rýchlosťou presahujúcou stanovený limit, nič nemení na povinnosti vodiča prichádzajúceho z vedľajšej cesty dať prednosť v jazde vodičovi prichádzajúceho po hlavnej ceste. Prednosť vodiča idúceho po hlavnej ceste teda nezaniká len v dôsledku toho, že tento vodič ide nedovolenou rýchlosťou. Príčinou stretu je potom skutočnosť, že vodič prichádzajúci z vedľajšej cesty nedal prednosť. Prekročenie dovolenej rýchlosti vodičom idúcim po hlavnej ceste môže mať iba obmedzený význam, a to v podstate len z hľadiska miery následku vzniknutého zo stretu, za ktorý však primárne zodpovedá vodič vozidla prichádzajúceho z vedľajšej cesty.

Uvedené zásady vyplývajú z toho, že ak sa porovnajú povinnosti oboch vodičov, je povinnosť dať prednosť v jazde kvalitatívne vyšším stupňom povinnosti, než je povinnosť dodržať limit povolenej rýchlosti. Porušenie povinnosti dať prednosť v jazde bez ďalšieho už samo osebe vedie k celkom bezprostrednému a reálnemu nebezpečenstvu stretu vozidiel, pretože sa vždy týka situácie, v ktorej ide o vzťah najmenej dvoch vozidiel s pretínajúcim sa smerom jazdy. Porušenie povinnosti dodržať stanovený

rýchlostný limit samo osebe nevedie k vzniku takéhoto nebezpečenstva a zakladá ho až v spojení s ďalšími podmienkami a okolnosťami konkrétnej situácie v cestnej premávke.

Od uvedených zásad sa možno výnimočne odchyliť, pokiaľ to je odôvodnené jednak extrémnou mierou porušenia povinností vodiča idúceho po hlavnej ceste dodržať stanovený rýchlostný limit a jednak tým, že rýchlosť jazdy vodiča idúceho po hlavnej ceste fakticky znemožní vodičovi prichádzajúcemu z vedľajšej cesty splnenie povinnosti dať prednosť. Ide o to, že len v dôsledku vysokej rýchlosti vozidla idúceho po hlavnej ceste vodič vozidla prichádzajúceho z vedľajšej cesty aj pri snahe dať prednosť v jazde objektívne nemôže bezpečne vykonať jazdný manéver spočívajúci v prejení križovatky. Typickým rysom takejto situácie je to, že vodič, ktorý je inak povinný dať prednosť v jazde, len v dôsledku vysokej rýchlosti jazdy vozidla, ktorému má dať prednosť, uvidí toto vozidlo až v čase, keď už nie je reálne, aby mu prednosť skutočne dal. Nedanie prednosti tu však nesmie byť dôsledkom toho, že vodič prichádzajúci z vedľajšej cesty opomenul nejakú významnú okolnosť, ktorú mohol bežne vnímať alebo ktorú mohol ľahko predvídať.

V predmetnej veci však spoluvinu poškodeného na dopravnej nehode zo skutku ustáleného v napadnutom rozsudku vo významnejšej miere nie je možné vyvodiť. Výraznejšie pričinenie sa o vznik kolíznej situácie zo strany poškodeného nie je možné vyvodiť ani z obsahu spisu. Aj keď poškodený na rovnom úseku cesty povolenú rýchlosť prekročil (podľa znaleckého posudku N.. P. o 18,3 km/h, podľa znaleckého posudku N.. Y. o 4,3 km/h), ak by sa obžalovaný plne venoval vedeniu vozidla a sledoval situáciu v cestnej premávke, tak by poškodeného motocyklistu jazdiaceho po hlavnej ceste musel vidieť. Poškodený teda obžalovanému vo významnejšej miere nestážil splnenie povinnosti dať mu prednosť v jazde.

V dôsledku porušenia povinnosti plynúcej z pravidiel bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky utrpel poškodený L. K. zranenia majúce charakter ťažkej ujmy na zdraví.

Správne prvostupňový súd zistil jednu poľahčujúcu okolnosť (obžalovaný sa k spáchaniu trestného činu priznal a úprimne ho oľutoval) a nezistil žiadnu priťažujúcu okolnosť.

Z hľadiska hodnotenia osoby obžalovaného prvostupňový súd tiež správne zistil, že obžalovaný v registri trestov nemá doposiaľ žiaden záznam o spáchaní trestného činu. Z evidenčnej karty vodiča a evidencie priestupkov zase vyplýva, že obžalovaný je držiteľom vodičského preukazu od roku 2008. Za obdobie rokov 2012 až 2019 sa dopustil 16 priestupkov proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky, z ktorých viacero bolo spáchaných prekročením najvyššej dovolenej rýchlosti, ale i používaním mobilného telefónu pri vedení vozidla či nerešpektovaním dopravných značiek. Len jeden priestupok bol spáchaný závažnejším porušením predpisov, nikdy však nespôsobil dopravnú nehodu a nevedol vozidlo pod vplyvom alkoholu. Z vykonaných dôkazov tiež možno vyvodiť, že je zamestnaný na pozícii, v ktorej je nevyhnutné vodičské oprávnenie, je slobodný a bez vyživovacej povinnosti.

Vzhľadom na uvedené, aj s prihliadnutím na vyhlásenie viny obžalovaným, tiež podľa odvolacieho súdu na dosiahnutie účelu trestu bude postačovať uloženie alternatívnych trestov, teda trestov iných, než odňatia slobody. Tak trest peňažný, ako aj zákaz činnosti súd prvého stupňa uložil pri dolnej hranici, resp. na dolnej hranici zákonom ustanovenej trestnej sadzby.

Za správne a zákonné je potrebné považovať aj rozhodnutie súdu prvého stupňa o uložení trestu zákazu činnosti vo výmere 12 mesiacov. Je potrebné zdôrazniť, že obžalovaný ťažkú ujmu na zdraví spôsobil poškodenej pri vedení motorového vozidla porušením dopravných predpisov. Uloženie trestu zákazu činnosti vykonávať takúto činnosť vo výmere na dolnej hranici trestu je aj podľa odvolacieho súdu nevyhnutné na dosiahnutie účelu trestu, ktorým je podľa § 34 ods. 1 Tr. zákona zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov, pričom trest zároveň vyjadrí aj morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou. Trest totiž musí plniť nielen funkciu individuálnej prevencie, ale musí pôsobiť výchovne aj vo vzťahu k ostatným členom spoločnosti a vyjadriť morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou.

Nie je možné súhlasiť ani s návrhom obžalovaného, aby pri ukladaní trestu zákazu činnosti bolo použité ust. § 39 ods. 1 Tr. zákona o mimoriadnom znížení trestu. Podľa tohto ustanovenia možno páchatelovi

uložiť trest aj pod dolnú hranicu trestu ustanoveného Trestným zákonom, ak súd vzhľadom na okolnosti prípadu alebo vzhľadom na pomery páchatel'a má za to, že by použitie trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom bolo pre páchatel'a neprimerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania. V predmetnom prípade však odvolací súd zistil, že takéto mimoriadne okolnosti dané nie sú a že trest uložený napadnutým rozsudkom je trestom primeraným, zodpovedajúcim aj záujmu na zabezpečení ochrany spoločnosti. Mimoriadnymi pomermi nie je totiž ani hrozba straty zamestnania pri odobratí vodičského oprávnenia, pretože o tejto hrozbe obžalovaný vedel už v čase spáchania trestného činu, no v jeho spáchaní mu to nezabránilo.

Vzhľadom na uvedené krajský súd o odvolaní obžalovaného jednomyseľne rozhodol tak, že ho podľa § 319 Tr. poriadku ako nedôvodné zamietol.
jednomyseľne

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.